

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1005
van **MIEKE SCHAUVLIEGE**
datum: 12 mei 2021

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Monitoring afvalwater - Onderzoek naar het coronavirus

Als men besmet is met het coronavirus, zitten er vaak virusdeeltjes in de ontlasting. Die komen in het riool terecht. Door het rioolwater bij zuiveringsinstallaties te testen op virusdeeltjes, krijgt men informatie over de ernst van het virus.

Sinds maart 2020 onderzoekt het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) samen met de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) en de waterschappen het rioolwater op sporen van het coronavirus. De metingen zijn een belangrijke aanvulling op de andere onderzoeken voor COVID-19. In april 2021 is besloten het onderzoek te verlengen en verder uit te breiden.

Het onderzoek is ook opgenomen in het dashboard over corona: <https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/landelijk/rioolwater>.

In Vlaanderen is hiervoor weinig aandacht. Op de website van Aquafin lezen we dat "een team van researchers van UAntwerpen, KU Leuven, UGent, Aquafin en de Vlaamse Milieumaatschappij onderzoekt of de monitoring van afvalwater in Vlaanderen gebruikt kan worden als vroeg waarnemingssysteem om besmettingen in kaart te brengen".

1. Worden rioolwatermetingen op sporen van het coronavirus verricht in Vlaanderen?
Indien ja, door welke instanties wordt dit onderzocht? Wat is de scope van het onderzoek? Zijn de resultaten van het onderzoek beschikbaar en/of publiek raadpleegbaar? Indien niet, wanneer zijn de resultaten beschikbaar?
2. Zullen de analyses gekoppeld worden aan epidemiologische gegevens, zoals het aantal besmettingen en ziekenhuisopnames?
3. Wat is de rol van het Agentschap Zorg en Gezondheid in dat onderzoek?

ANTWOORD

op vraag nr. 1005 van 12 mei 2021

van **MIEKE SCHAUVLIEGE**

1. In Vlaanderen is er wel degelijk heel wat aandacht voor het opvolgen van het SARS-CoV-2-virus in afvalwaterstalen, meer bepaald in het kader van een nationaal surveillanceproject op initiatief van Sciensano.

De partners van dit project zijn Sciensano, Aquafin, Universiteit Antwerpen, Universiteit Gent, de Brusselse Maatschappij voor Waterbeheer (BMWV), e-biom, de Société Publique de la Gestion de l'Eau (SPGE) en Universiteit Namen.

Het afvalwater van 42 locaties (afgenomen bij de inlaat van de zuiveringsinstallaties) wordt tweemaal per week geanalyseerd gedurende twee jaar. Deze monitoring is geen vervanger van de individuele klinische tests die we vandaag kennen, maar zou wel een niet te verwaarlozen rol kunnen spelen bij het vroegtijdig opsporen van toekomstige fasen van (mogelijke) uitbraken van de epidemie. De verspreiding van het virus wordt namelijk anoniem opgevolgd onder de gehele bevolking. Het project bestrijkt meer dan 40% van de Belgische bevolking. Dit laat toe om een proactief gezondheidsbeleid te voeren.

Meer informatie over dit onderzoeksproject is te vinden op de website van Sciensano (<https://www.sciensano.be/nl/pershoek/covid-19-surveillance-van-afvalwater>).

De resultaten van dit onderzoek zijn te raadplegen in volgend rapport:

https://covid-19.sciensano.be/sites/default/files/Covid19/National%20surveillance%20of%20Sars-Cov-2%20in%20wastewater_May%202021.pdf

Naast dit nationale project zijn er ook een aantal gelijkaardige onderzoeks- en monitoringinitiatieven opgestart in de eerste maanden van de epidemie, zoals het project "afvalwater als 'early warning systeem' voor COVID-19-surveillance" van Universiteit Antwerpen, Universiteit Leuven, Universiteit Gent, VMM en Aquafin in samenwerking met het Agentschap Zorg en Gezondheid, voor de retrospectieve analyse van stalen van afvalwater, dagelijks afgenomen sinds het begin van de epidemie. Dit project werd ondertussen geheroriënteerd naar een project om de toepasbaarheid van de methodologie op microschaal (namelijk op gebouwniveau) te testen.

2. Het opvolgen van het virus in het afvalwater maakt het mogelijk om de verspreiding van het virus onder de bevolking in kaart te brengen. Dit kan meestal enkele dagen eerder dan via de gegevens verkregen uit screening van individuele menselijke stalen. De ambitie van het nationaal surveillance project is om de resultaten te gebruiken in de interpretatie van de epidemiologische situatie.
3. Het Agentschap Zorg en Gezondheid (AZG) volgt het nationaal surveillanceproject rond SARS-CoV-2 in afvalwater van Sciensano op via deelname aan de begeleidingscommissie van het project.

Ook het reeds eerder vermelde project "afvalwater als 'early warning systeem' voor COVID-19-surveillance" wordt vanuit AZG opgevolgd via deelname aan de stuurgroep van het project.